

Zemědělské družstvo Popelín
Předseda: Ladislav Ohrazda
Sídlo: Popelín 189, okr. J. Hradec
PSČ: 378 55
Telefon: 384 397 553
e-mail: zd.popelin@tiscali.cz
www.zd-popelin.cz
IČ: 00110680

Obsah

	Strana
Statutární orgány	4
Úvodní slovo předsedy	5
Rostlinná výroba	7
Živočišná výroba	9
Investiční činnost	10

Tabulky: Rozvaha

 Výkaz zisků a ztrát

 Přehled vybraných ukazatelů za období let 2004 – 2013

Grafy: Náklady, výnosy a zisk

 Počet přepočtených pracovníků

 Hektarové výnosy plodin

Statutární orgány:

p ř e d s t a v e n s t v o:

předseda: **Ladislav Ohrazda, Česká Olešná 109**

místopředseda: **Eva Koubová, Popelín 205**

členové: **Vladimír Čeloud, Česká Olešná 53**
Jiří Dubský, Popelín 46
Vladimír Jirků, Česká Olešná 32
Jarmila Novotná, Popelín 178
Pavel Poljak, Popelín 85

k o n t r o l n í k o m i s e:

předseda: **Martina Némethová, Horní Olešná 42**

členové: **Vlastimil Čeloud, Popelín 195**
Petr Dubský, Popelín 14

1. ÚVOD

České zemědělství mělo v historii země vždy silné postavení a tradici. Chov dobytka již před několika stoletími převyšoval současný stav. K evropské špičce se kromě chovatelství a pěstitelství řadilo i cukrovarnictví, chmelařství, sladovnictví a lihovarnictví. Dnes je situace bohužel jiná.

Současný stav českého zemědělství se dá charakterizovat takto:

- I. Neustále se snižující soběstačnost v produkci potravin.
- II. Podíl celkového vydání českých domácností za potraviny a nápoje je s 23,1% jeden z nejvyšších v Evropě. U našich sousedů v Rakousku a Německu je celkový podíl vydání domácností za potraviny 13,5%, resp. 14,6%.
- III. Dalším alarmujícím číslem je 520 000 hektarů pícnin, které za posledních 20 let zmizelo v ČR z orné půdy. Pěstování pícnin mj. výrazně zlepšuje úrodnost orné půdy.

Předpoklady funkčního zemědělství jsou následující:

- kvalifikované ministerstvo zemědělství se stálým obsazením, kde budou skuteční odborníci
- aktivní agrární politika
- spravedlivé poměry v potravinové vertikále tak, aby potraviny primárně pocházely z českých zdrojů, což znamená omezit moc zahraničních potravinových řetězců, které momentálně toto ovládají
- využívat přírodních zdrojů, kterých na našem území máme dostatek, ale na rozdíl od jiných zemí je nevyužíváme (např. rozloha orné půdy se za posledních 20 let snížila o 700 000 hektarů)
- podpora společnosti a hlavně těch občanů, kteří si rádi koupí kvalitní potraviny z tuzemských zdrojů

Ekonomická výkonnost vyjadřuje celkovou hrubou produkci v Kč na hektar obdělané půdy. Podle dat evropských agentur činila v roce 2009 hrubá produkce na hektar 29 153 Kč, zatímco průměr Evropské Unie je 45 630 Kč. I Polsko s malými farmami má vyšší ekonomickou výkonnost (31 721 Kč). České zemědělství je tudíž velmi nekonkurenceschopné. Pro zlepšení této situace by bylo zapotřebí velkých investic do modernizace a vstupních i lidských zdrojů, na což našemu zemědělství chybí vlastní kapitál. V České republice činí vlastní kapitál na 1 hektar půdy 69 501 Kč, zatímco v sousedním Polsku to je 179 217 Kč (průměr EU je dokonce 198 388 Kč). Je evidentní, že české zemědělství v současné době nemůže konkurovat ani polskému zemědělství.

Po dlouhých letech snižování produkce našeho zemědělství, kdy jsme na 65 procentech stavu z počátku transformace, snižování pracovních příležitostí, kdy jsme na 25 procentech a zvyšování dovozu potravin, kdy dovážíme přes 40 % potravin, nám svítá nová naděje. Tou je reforma Společné zemědělské politiky, která začne nabíhat od počátku nadcházejícího roku a bude platit do roku 2020. Lze konstatovat, že je tentokrát pro české zemědělce vyjednaná dobře. Za naprosto zásadní rozhodnutí pokládáme zavedení reformy SZP do podmínek našeho zemědělství. Tento akt rozhodne o vývoji resortu na mnoho dalších let.

Nutno konstatovat, že k tomu, aby české zemědělství mohlo být uzdraveno, se musí nejprve vrátit do povědomí společnosti, politiků a ekonomů. My všichni se musíme zasadit o to, abychom měli kvalitní potraviny z domácích zdrojů, správně a dostatečně obdělanou půdu a v zemědělství schopné pracovníky.

Jaký tedy byl loňský rok pro naše družstvo?

Byl to rok, ve kterém došlo po březnových volbách ke změně ve statutárních orgánech. Nebyl to špatný rok a zařadí se k těm dobrým po stránce ekonomické. Družstvo dosáhlo zisku 5 907 tis. Kč. V přepočtu na jeden hektar zemědělské půdy je to 5 066 Kč. I v roce 2013 jsme hospodařili bez úvěru, podařilo se nám zvýšit finanční rezervy, které budeme v následujících letech nutně potřebovat k investování do modernizace podniku, zejména v oblasti živočišné výroby. Podařilo se nám snížit naše přímé nákladové vstupy do výroby v objemu přibližně 1,4 mil. Kč. K dobrému výsledku hospodaření přispěla i snížená úroveň odpisů hmotného majetku a vyšší tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu. Vyšší příjem z dotací v částce 0,5 mil. Kč se rovněž podílí významnou měrou na zvýšení zisku. Rentabilita naší výroby se tak dostala na historicky nejvyšší úroveň 10,6 %. V roce 2013 jsme v souladu s naší koncepcí snížili majetkové nároky oprávněných osob a vyplatili jsme těmto osobám jednorázovou částku 1,5 mil. Kč.

V roce 2013 došlo ke stagnaci meziročního nárůstu mezd. Dosáhli jsme průměrné měsíční mzdy na pracovníka a rok ve výši 22 337 Kč, což je nepatrné zvýšení oproti roku 2012, kdy jsme vyplatili v průměru 22 335 Kč za měsíc. Stále se řadíme k zemědělským podnikům s nejvyšší mzdou na pracovníka.

Počet hektarů zemědělské půdy se nám meziročně snížil. Ubylo nám 27 hektarů. Na konci roku jsme hospodařili na 1 166 ha zemědělské půdy, z toho na 901 ha orné.

V rostlinné výrobě jsme dosáhli tržeb srovnatelných s rokem 2012, a to ve výši 27 742 tis. Kč. Pokles výnosů u jednotlivých plodin byl vyrovnán vyšší úrovní prodejních cen. Celkový výnos obilovin 5,16 tuny na jeden hektar patřil k průměrným výnosům za poslední roky. Řepka si drží již třetím rokem stabilní výnos na úrovni 3,9 tuny z hektaru. Vlivem mimořádně nepříznivého počasí v průběhu sázení brambor, kdy srážky v květnu byly 174 mm a běžný průměr je přitom okolo 80 mm vody, došlo k zahánění hlíz a pozdnímu vzcházení rostlin. Tato skutečnost se nepříznivě podepsala na výnosu brambor.

Za mléko jsme utržili rekordních 14 244 tis. Kč, což je o 689 tis. Kč více než v roce předešlém. Na tento příznivý výsledek působila vysoká doживost a velmi dobrá realizační cena za mléko. V roce 2013 vykazujeme tržby za zvířata v objemu 6 485 tis. Kč. Je to o 626 tis. Kč méně než v roce předešlém. Nutno konstatovat, že meziročně poklesl stav chovaného skotu, kdy v roce 2013 jsme měli průměrný stav 850 ks, v roce 2012 to bylo 882 ks. Průměrný stav dojnic byl 226 ks.

ROSTLINNÁ VÝROBA

1. OBILNINY

Pšenice ozimá

Pšenice byla pěstována na výměře 132,22 ha, a to v této skladbě odrůd: GENIUS, ELAN, MAGISTER a FABIUS. Poslední jmenovaná odrůda byla vedena jako množení pro ZZN Pelhřimov, a. s. Průměrný hektarový výnos činil 6,4 tun. Nejvýnosnější odrůdou byl GENIUS, a to na honu Za školou, výnosem 7,81 t/ha. Celkem bylo sklizeno 910,7 tun pšenice v odpovídající kvalitě a jakosti. Letos pěstujeme pšenici na 132,92 ha.

Žito ozimé

Bylo pěstováno na 89,78 ha v jediné hybridní odrůdě GONELO. Dosaženo bylo v průměru 8,5 t z ha. Nejvíce sklizeno na honu Čermákův kopec – 8,89 t/ha. Celková produkce žita je 763,9 tun v potravinářské kvalitě. Pro rok 2014 je oseta plocha 96,01 ha hybridy GONELO a ASKARI.

Ječmen ozimý

Byl pěstován na výměře 19,53 ha v odrůdě HENRIETTE, přičemž veškerá plocha byla vedena jako množitelský porost pro Družinu Dačice, s.r.o. Sklidilo se průměrně 5,2 t z hektaru. Osivo mělo dobré kvalitativní parametry. V tomto roce pěstujeme ozimý ječmen na výměře 27,31 ha.

Ječmen jarní

Z odrůd pěstovány sladovnické odrůdy SEBASTIAN a KANGOO. Jejich výměra byla 174,02 ha. Dosáhli jsme průměrného hektarového výnosu 4,1 tuny. Na tomto nižším výnosu se podepsal chladný a deštivý průběh jara. Nejvíce se sklídilo na honu Po jahodách, a to 6,06 tun z hektaru. Většina produkce byla prodána jako slad v dobré sladovnické kvalitě. V roce 2014 je osevni plocha pro tuto plodinu 166,32 ha a 51,16 ha s podsevem jetelovin. Zasety jsou odrůdy SEBASTIAN, KANGOO a MARTHE.

Oves

V uplynulém roce byla pěstována odrůda nahého ovsa KAMIL, z pluchatých odrůd NEKLAN a SCORPION . Nahý kultivar byl pěstován na katastru Bořetín na honu Plevna s výměrou 30,71 ha. Bylo dosaženo slabšího výnosu - celkově 3,45 t/ha, vlivem velmi špatného průběhu jarního období. Pluchatý oves, byl pěstován na výměře 79,26 ha. Nejvyšší výnos byl na honu Hanzalova padělka, a to 5,1 tuny na hektar. Veškerá produkce nahého ovsa se prodala jako potravinářská komodita

v příznivé kvalitě i ceně. Tento rok pěstujeme obě formy ovsa na 48,97 ha, z toho je 30 ha nahého ovsa a 18,97 ha pluchatého.

Pšenice jarní

Jarní pšenici jsme pěstovali na výměře 29,92 ha, zastoupena byla odrůdou SEANCE. Výnos byl v průměru 3,6 tuny na hektar. Veškeré zrno bylo použito pro krmné účely v rámci podniku. Pro letošní rok jsme již tuto jařinu nezaseli a ani do budoucna již nepočítáme s jejím výsevem.

2. OLEJNINY

Řepka ozimá

Řepku jsme pěstovali na celkové ploše 132,58 ha. Vysety byly hybridní odrůdy DANUBE, ROHAN, DOBRAVA, HYBRISUN a ARTOGA. Průměrný výnos byl stejný jako v roce 2012, tedy 3,9 t na hektar. Nejvíce se sklídilo na honu Peltanovo – Průchovo, byla to odrůda ARTOGA s výnosem 4,57 t/ha. Celková produkce této olejninu činila 517 tun. Veškerou produkci se podařilo prodat ihned po sklizni do Pomezí, s.r.o. Strmilov. Letos je řepka pěstována na výměře 132,33 ha (nově zkusíme mj. hybridní odrůdu ARSENAL a linii CORTES).

3. OKOPANINY

Brambory

Celková osázená výměra brambor byla 59,7 hektarů, z toho 27,9 ha sadby a 31,8 ha konzumu. Odrůdové složení bylo u sadby: IMPALA, MARABEL, PRINCESS, DALI, ADELA, ALICE, RED ANNA, RAFAELA, MONIKA, MAGDA. Z konzumních odrůd jsme pěstovali: DALI, PRINCESS a odrůdu ADELA. U sadbových brambor byl dosažen výnos 23,67 t/ha a u konzumních brambor 23,12 t/ha. Celková produkce byla 1 397,5 tun brambor a průměrný výnos tedy 23,41 tun na hektar. Na tomto špatném výsledku se nepochybně projevil ihned po výsadbě studený a vysoce srážkový průběh května. Díky velmi příznivé prodejní ceně brambor nebyl dopad do ekonomiky družstva špatný. Letos jsme zasázeli 33,5 hektarů sadbových brambor a 45,7 hektarů konzumních brambor. Celkem se jedná o výměru 79,2 hektarů. Jako novinky jsme zařadili sadbové odrůdy TAISIYA, PRIMAROSA a MARISKA.

4. PÍCNINY

Chov skotu se vyznačuje úzkou vazbou na zemědělskou půdu. Jedná se především o výrobu a spotřebu objemných a jadrných krmiv, udržování úrodnosti půdy statkovými hnojivy, výrobu a spotřebu píce z trvalých travních porostů. I při počátečních nepříznivých podmínkách v loňském roce se nám podařilo sklídit objemná krmiva v dostatečném množství a lepší kvalitě oproti předchozím rokům. Vyrobili jsme 380 tun sena, 3 942 tun senáží a 2 184 tun siláží.

ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA

V našem zemědělském družstvu jsme se již před lety zaměřili na chov skotu plemene České strakaté, které se velice dobře hodí do našich klimatických podmínek. Český strakatý skot umožňuje kombinovanou užitkovost, což znamená vysokou produkci mléka i slušnou produkci masa při dobrém zatřídění.

Mezi chovateli tohoto plemene dlouhodobě obsazujeme přední příčky mléčné ligy v okrese. V roce 2013 jsme dokonce obsadili první místo v užitkovosti. I na krajské úrovni jsme dosáhli mnoha ocenění formou pamětních plaket nebo různých pohárů.

Prodej mléka je realizován prostřednictvím Mlékařského družstva JIH Tábor, které nejen sjednává odbyt mléka, ale umožňuje i nákup jednotlivých komodit za výhodnější ceny, jako je nákup sušeného mléka, dezinfekčních přípravků, silážních plachet, výhodnějších tarifů pro mobilní telefony a v letošním roce i pojištění ztrát způsobených černou zvěří.

V roce 2013 jsme dosáhli užitkovosti 7 375 litů mléka na dojnici a rok. Tržnost mléka činila 93,58%. Mlékařskému družstvu jsme dodali celkem 1 565 263 litrů mléka, což znamenalo tržby za mléko 14 244 324 Kč. Průměrná cena za litr mléka byla 9,10 Kč oproti ceně 7,98 Kč v roce 2012. Toto je způsobeno nárůstem cen mléka za poslední čtvrtletí roku 2013. Současná cena mléka je 10,37 Kč za jeden litr.

Tržby za prodej vyřazených krav byly 1 407 923 Kč, při brakaci 58 ks, tj. 25,6 %. Průměrná cena za jednu krávu byla 24 275 Kč.

V roce 2013 jsme na jatka dodali 138 jatečných býků. Tržby za ně činily 4 611 078 Kč. Průměrná cena za prodaného býka byla 33 413 Kč. Přírůstek u býků na odchovně Bořetín byl 1,178 kg při spotřebě jádra 2,73 kg na 1kg přírůstku.

Za loňský rok jsme prodali 43 ks chovných jalovic při ceně 29 500 Kč za kus. Vyjádřeno v tržbách se jedná o 1 268 500 Kč. Průměrný roční přírůstek u jalovic byl 0,805 kg na kus a den. Do krav vlastního stáda bylo zařazeno 44 jalovic, v roce 2012 to bylo 52 kusů.

V roce 2013 se narodilo 284 ks telat. Je to o 16 kusů telat více než v roce předešlém. Uhynulo celkem 6 ks telat, tj. 2,11%. Průměrný přírůstek u telat v České Olešné činil 0,854 kg. U kategorie telat nad 6 měsíců v teletníku v Popelíně bylo dosaženo přírůstku 0,850 kg na kus a den.

Průměrné stavy skotu v roce 2013:

dojnice	226 ks
telata Česká Olešná	114 ks
jalovice	155 ks
býci	122 ks
telata Popelín (nad 6M)	121 ks
vysokobřezí jalovice	112 ks
Celkem	850 ks

V roce 2012 to bylo 882 ks.

INVESTIČNÍ ČINNOST, OPRAVY

Pořízení investic v roce 2013:

- senážní vůz JUMBO	2.050 tis. Kč
- návěs MEGA 20 + rozmetadlo	1.313 tis. Kč
- býk plemenný	54 tis. Kč
- nákup půdy	35 tis. Kč

Prodané stroje v roce 2013:

- senážní vůz JUMBO (tržní cena)	750 tis. Kč
----------------------------------	-------------

Opravy a udržování

Celkem bylo na opravy vynaloženo 1 335 tis. Kč, z toho:

- oprava štítů na bramborárně	475 tis. Kč
- opravy v provozní budově (dlažba, lino, okapy)	71 tis. Kč
- servisní práce a opravy CASE - UNIAGRA Jarošovice	59 tis. Kč
- oprava dojení a chlazení	272 tis. Kč
- oprava a údržba napáječek	25 tis. Kč
- opravy elektro	28 tis. Kč
- opravy vrat	11 tis. Kč
- oprava počítačů a ostatní techniky	13 tis. Kč

V roce 2013 byla zahájena demontáž haly přidružené výroby.

Předpoklad investic a oprav v roce 2014:

- Hnojiště u kravína
- Rozšíření kapacity silážních žlabů
- Obnova technologie dojení v kravíně
- Výměna oken na bytovce čp. 109
- Oprava dvou skladových hal v Popelíně
- Oprava střechy na Třelně v Bořetíně